

Recensie van H. Bonke, *De kleyne mast van de Hollandse coopsteden. Stadsontwikkeling in Rotterdam 1572-1795* (ISBN 90-73941-14-8 (Amsterdam, Stichting Amsterdamse Historische Reeks; 1996; 320 pp.) f 50

Achter deze wonderlijke titel gaat een dissertatie schuil met grote ambities. In het woord vooraf wijst Bonke op de overvloed aan bronnen voor de geschiedenis van Rotterdam en hij uit zijn onbehagen over het nauwelijks gebruiken van die informatie. Hij wijst het bombardement van 1940 aan als de grote boosdoener. Vrijwel alle zichtbare aanknopingspunten met de geschiedenis waren daardoor uit het stadsbeeld verdwenen. De historiografie zou er ook onder hebben geleden: 'De geschiedschrijving van het Rotterdamse heeft nauwelijks geprofiteerd van de nieuwe ideeën van na de oorlog'. Bonke constateert daarop met spijt: 'Het was vrijwel onmogelijk om de onderzoeksresultaten in een breder kader te plaatsen.'

Dat blijkt. In de vierentwintig hoofdstukken die volgen beschrijft Bonke 'de relatie tussen demografie, economie en het gebruik van de ruimte binnen de stadsomwalling tussen 1572 en 1795'. Hij draagt veel feitelijk en cijfermatig materiaal aan, dat hij voor de verteerbaarheid opdeelt in vier blokken: 9 hoofdstukken over de groei van de stad als ruimtelijke eenheid, 6 over de veranderingen binnen de stad (op straat- en wijkniveau), 2 hoofdstukken over de organisatie van het bouwen en 7 over de markt in onroerend goed. Het boek heeft de verdienste dat het veel nieuwe informatie aandraagt en oude gegevens bundelt. De kaartjes ogen fraai. De redactie van het boek is evenwel slordig.

Jan van den Noort

Verscheen in *De Zeventiende eeuw* 13(december 1997) nr.2, 461.